- 1. Bereshit 13:13, 18:20, Yirmiyahu 23:14; Yechezkel 16:49
- 2. Sanhedrin 109a-b

Α

21:16).

§ The mishna teaches: **The people of Sodom have no share in the World-to-Come.**

The Sages taught: The people of Sodom have no share in the World-to-Come, as it is stated: "And the men of Sodom were wicked and sinners before the Lord exceedingly" (Genesis 13:13). "Wicked" indicates in this world; "and sinners" indicates for the World-to-Come. Rav Yehuda says: "Wicked" is referring to sins they committed with their bodies; "and sinners" is referring to sins they committed with their money. "Wicked" is referring to sins they committed with their bodies, as it is written with regard to Joseph and the wife of Potiphar: "And how can I do this great wickedness, and sin against God" (Genesis 39:9). "And sinners" is referring to sins they committed with their money, as it is written: "And your eye is wicked against your poor brother, and you give him nothing...for it shall be reckoned to you as a sin" (Deuteronomy 15:9). "Before the Lord"; this is referring to blessing, a euphemism for cursing, God. "Exceedingly" means that they had intent and sinned and did not sin unwittingly or driven by lust. It was taught in a baraita: "Wicked" is referring to sins they committed with their money; "and sinners" is referring to sins they committed with their bodies. "Wicked" is referring to sins they committed with their money, as it is written: "And your eye is wicked against your poor brother and you give him nothing" (Deuteronomy 15:9). "And sinners" is referring to sins they committed with their bodies, as it is written with regard to Joseph and the wife of Potiphar: "And sin against God" (Genesis 39:9). "Before the Lord"; this is referring to blessing, a euphemism for cursing, God. "Exceedingly [meod]" is referring to bloodshed, as it is stated: "Moreover Manasseh shed very [meod] much blood" (II Kings

אנשי סדום אין להם חלק לעולם הבא וכו' <u>ת"ר</u> אנשי סדום אין להן חלק לעולם הבא שנאמר (בראשית יג יג) ואנשי סדום רעים וחטאים לה' מאד רעים בעוה"ז וחטאים לעולם הבא

אמר רב יהודה רעים בגופן וחטאים בממונם רעים בגופן דכתיב (בראשית לט ט) ואיך אעשה הרעה הגדולה הזאת וחטאתי לאלהים וחטאים בממונם דכתיב (דברים טו ט) והיה בך חטא לה' זו ברכת השם מאד שמתכוונים וחוטאים במתניתא תנא רעים בממונם וחטאים בגופן רעים בממונם דכתיב דברים טו ט) ורעה עינך) באחיך האביון וחטאים בגופן דכתיב (בראשית לט ט) וחטאתי לאלהים לה' זו ברכת השם מאד זו שפיכות דמים שנאמר (מלכים ב כא טז) גם דם נקי שפך מנשה (בירושלים) הרבה מאד [וגו']

В

The Sages taught: The people of Sodom became haughty and sinned due only to the excessive goodness that the Holy One, Blessed be He, bestowed upon them. And what is written concerning them, indicating that goodness? "As for the earth, out of it comes bread, and underneath it is turned up as it were by fire. Its stones are the place of sapphires, and it has dust of gold. That path no bird of prey knows, neither has the falcon's eye seen it. The proud beasts have not trodden it, nor has the lion passed thereby" (Job 28:5-8). The reference is to the city of Sodom, which was later overturned, as it is stated thereafter: "He puts forth His hand upon the flinty rock: He overturns the mountains by the roots" (Job 28:9). The people of Sodom said: Since we live in a land from which bread comes and has the dust of gold, we have everything that we need. Why do we need travelers, as they come only to divest us of our property? Come, let us cause the proper treatment of travelers to be forgotten from our land, as it is stated: "He breaks open a watercourse in a place far from inhabitants, forgotten by pedestrians, they are dried up, they have moved away from men" (Job 28:4).

ת"ר אנשי סדום לא נתגאו אלא בשביל טובה שהשפיע להם הקב"ה ומה כתיב בהם (איוב כח ה) ארץ ממנה יצא לחם ותחתיה נהפך כמו אש מקום ספיר אבניה ועפרות זהב לו נתיב לא ידעו עיט ולא שזפתו עין איה לא הדריכוהו בני שחץ לא עדה עליו שחל אמרו וכי מאחר שארץ ממנה יצא לחם ועפרות זהב לו למה לנו עוברי דרכים שאין באים אלינו אלא לחסרינו [מממוננו] בואו ונשכח תורת רגל (איוב כח ד) מארצנו שנאמר פרץ נחל מעם גר הנשכחים מני רגל דלו מאנוש נעו

C

Rava taught: What is the meaning of that which is written: "How long will you seek to overwhelm a man? You will all be murdered like a leaning wall or a tottering fence" (Psalms 62:4)? This teaches that the people of Sodom set their sights on property owners. They would take one and place him alongside an inclined, flimsy wall that was about to fall, and push it upon him to kill him, and then they would come and take his property.

Rava taught: What is the meaning of that which is written: "In the dark they dig through houses; by day they shut themselves up; they know not the light" (Job 24:16)? This teaches that they would set their sights on property owners. They would take one and they would give him

דרש רבא מאי דכתיב
(תהלים סב ד) עד אנה
תהותתו על איש תרצחו
כולכם כקיר נטוי גדר
הדחויה מלמד שהיו נותנין
עיניהן בבעלי ממון ומושיבין
אותו אצל קיר נטוי ודוחין
אותו עליו ובאים ונוטלין את

<u>דרש רבא</u> מאי דכתיב (איוב כד טז) חתר בחשך בתים יומם חתמו למו לא (ראו) balsam, whose smell diffuses, and the property owner would place it in his treasury. In the evening, the people of Sodom would come and sniff it out like a dog and discover the location of the property owner's treasury, as it is stated: "They return at evening; they howl like a dog, and go round about the city" (Psalms 59:7). And after discovering the location they would come and dig there, and they would take that property. The Gemara cites verses that allude to the practices of the people of Sodom: "They lie at night naked without clothing, and they have no covering in the cold" (Job 24:7). And likewise: "They drive away the donkey of the fatherless; they take the widow's ox as a pledge" (Job 24:3). And likewise: "They trespass; they violently steal flocks and graze them" (Job 24:2). And likewise: "For he is brought to the grave, and watch is kept over his tomb" (Job 21:32). Rabbi Yosei taught in Tzippori the methods of theft employed in Sodom. That night three hundred tunnels were excavated in Tzippori in order to employ those methods. Homeowners came and harassed him; they said to him: You have given a way for thieves to steal. Rabbi Yosei said to them: Did I know that thieves would come as a result of my lecture? The Gemara relates: When Rabbi Yosei died, the gutters of Tzippori miraculously overflowed with blood as a sign of his death.

ידעו] אור מלמד שהיו[נותנים עיניהם בבעלי ממון ומפקידים אצלו אפרסמון ומניחים אותו בבית גנזיהם לערב באים ומריחין אותו ככלב שנא' (תהלים נט ז) ישובו לערב יהמו ככלב ויסובבו עיר ובאים וחותרים שם ונוטלין אותו ממון (איוב כד י) ערום הלכו מבלי לבוש ואין כסות בקרה חמור יתומים ינהגו יחבלו שור אלמנה גבולות ישיגו עדר (איוב כא לב) גזלו וירעו והוא לקברות יובל ועל גדיש ישקוד

<u>דרש ר' יוסי בציפורי</u> אחתרין ההיא ליליא תלת מאה מחתרתא בציפורי אתו וקא מצערי ליה אמרו ליה יהבית אורחיה לגנבי אמר להו מי הוה ידענא דאתו גנבי כי קא נח נפשיה דרבי יוסי שפעי מרזבי דציפורי דמא

D

The people of Sodom would say: Anyone who has one ox shall herd the city's oxen for one day. Anyone who does not have any oxen shall herd the city's oxen for two days. The Gemara relates: They gave oxen to a certain orphan, son of a widow, to herd. He went and took them and killed them. The orphan said to the people of Sodom:

Let anyone who has one ox take one hide and let anyone who does not have an ox take two hides. The people of Sodom said to the orphan: What is the reason for this?

The orphan said to them: The ultimate rule is parallel to the initial rule; just as the initial rule is that anyone who

אמרי דאית ליה חד תורא מרעי חד יומא דלית ליה לירעי תרי יומי <u>ההוא יתמא</u> <u>בר ארמלתא</u> הבו ליה תורי למרעיה אזל שקלינהו וקטלינהו אמר להו דאית ליה תורא נשקול חד משכא דלית ליה תורא נשקול תרי משכי אמרו ליה מאי האי אמר להו סוף דינא כתחילת דינא מה תחילת דינא דאית has one ox shall herd the city's animals for one day and anyone who does not have any oxen shall herd the city's animals for two days, so too, the ultimate rule is: Let anyone who has one ox take one hide and let anyone who does not have an ox take two hides.

Furthermore, they declared in Sodom: Let one who crosses on a ferry give one dinar as payment; let one who does not cross on a ferry, but walks in the river, give two dinars. In addition, when there was anyone who had a row of bricks, each and every one of the people of Sodom would come and take one brick and say to him: I am taking only one, and you are certainly not particular about so inconsequential an item, and they would do this until none remained. And when there was anyone who would cast garlic or onions to dry, each and every one of the people of Sodom would come and take one and say to him: I took only one garlic or onion, and they would do this until none remained.

ליה תורא מרעי חד יומא דלית ליה תורי מרעי תרי יומי אף סוף דינא דאית ליה חד תורא לשקול חד דלית ליה תורא לשקול תרי

דעבר במברא ניתיב חד זוזא דלא עבר במברא ניתיב תרי דהוה ליה (תורא) [דרא] דלבני אתי כל חד וחד שקל" חדא א"ל אנא חדא דשקלי דהוה שדי תומי או שמכי אתו כל חד וחד שקיל חדא א"ל אנא חדא

There were four judges in Sodom and they were named for their actions: Shakrai, meaning liar, and Shakrurai, habitual liar, Zayfai, forger, and Matzlei Dina, perverter of justice. These were the judgments that they rendered: In a case of one who strikes the wife of another and causes her to miscarry, they would say to the woman's husband: Give the woman to the one who struck her, so that she will be impregnated for you again. In a case of one who severed the ear of another's donkey, they would say to the owner of the donkey: Give the donkey to the one who caused the damage, until the ear grows back. In a case of one who wounds another, they would say to the injured party: Give the one who wounded you a fee, as he let your blood.

ארבע דייני היו בסדום שקראי ושקרוראי זייפי ומצלי דינא דמחי ליה לאיתתא דחברי' ומפלא ליה אמרי ליה יהבה ניהליה לאודנא דחמרא דחבריה אמרו ליה הבה ניהליה עד דקדחא דפדע ליה לחבריה אמרי ליה הב ליה אגרא

And they instituted an ordinance: One who crossed the river on a ferry gives four dinars, and one who crossed the river in the water gives eight dinars. One time a certain launderer came and arrived there. The people of Sodom said to him: Give four dinars as payment for the ferry. He said to them: I crossed in the water. They said

דעבר במברא יהיב ארבעה זוזי דעבר במיא יהיב תמני זוזי <u>זימנא חדא אתא ההוא</u> <u>כובס א</u>יקלע להתם אמרו ליה הב ד' זוזי אמר להו אנא במיא עברי אמרו ליה to him: If so, give eight dinars, as you crossed in the water. He did not give the payment, and they struck him and wounded him. He came before the judge to seek compensation. The judge said to him: Give your assailant a fee, as he let your blood, and eight dinars, as you crossed the river in the water.

א"כ הב תמניא דעברת במיא לא יהיב פדיוהו אתא לקמיה דדיינא א"ל הב ליה אגרא דשקיל לך דמא ותמניא זוזי דעברת במיא

Eliezer, servant of Abraham, happened to come there, and they wounded him. He came before the judge to seek compensation. The judge said to him: Give your assailant a fee, as he let your blood. He took a stone and he wounded the judge. The judge said: What is this? Eliezer said to him: The fee that is to be paid to me by you, give it to that person who wounded me, and my money will remain where it remains.

The Gemara continues to discuss the sins of the people of Sodom: They had beds on which they would lay their guests; when a guest was longer than the bed they would cut him, and when a guest was shorter than the bed they would stretch him. Eliezer, servant of Abraham, happened to come there. They said to him: Come lie on the bed. He said to them: I took a vow that since the day my mother died I do not lie on a bed.

אליעזר עבד אברהם איתרמי התם פדיוהי אתא לקמיה דיינא א"ל הב ליה אגרא דשקל לך דמא שקל גללא פדיוהי איהו לדיינא אמר מאי האי א"ל אגרא דנפק לי מינך הב ניהליה להאי וזוזי דידי כדקיימי קיימי

הויא להו פורייתא דהוו מגני עלה אורחין כי מאריך גייזי ליה כי גוץ מתחין ליה אליעזר עבד אברהם אקלע להתם אמרו ליה קום גני אפוריא אמר להון נדרא נדרי מן יומא דמיתת אמא לא גנינא אפוריא

When a poor person would happen to come to Sodom, each and every person would give him a dinar, and the name of the giver was written on each dinar. And they would not give or sell him bread, so that he could not spend the money and would die of hunger. When he would die, each and every person would come and take his dinar.

כי הוה מתרמי להו עניא יהבו ליה כל חד וחד דינרא וכתיב שמיה עליה וריפתא לא הוו ממטי ליה כי הוה מית אתי כל חד וחד שקיל דידיה

This is what the people of Sodom stipulated among themselves: Whoever invites a man to a wedding, his cloak will be removed. There was this wedding, and Eliezer, servant of Abraham, arrived there and they did not give him bread. When he sought to dine, Eliezer came and sat at the end, behind everyone. They said to

הכי אתני בינייהו כל מאן דמזמין גברא לבי הילולא לשלח גלימא הוי האי הילולא אקלע <u>אליעזר</u> להתם ולא יהבו ליה נהמא כי בעי למסעד אתא אליעזר him: Who invited you to here? He said to the one sitting next to him: You invited me. That man said to himself: Perhaps they will hear that I invited him and they will remove the garment of that man, referring to himself. The one who sat next to him took his cloak and ran outside. And likewise, Eliezer did the same for all of them until they all left, and he ate the meal.

ויתיב לסיפא דכולהו אמרו ליה מאן אזמנך להכא א"ל לההוא [דיתיב] אתה זמנתן [אמר דילמא שמעי בי דאנא אזמינתיה ומשלחי ליה מאניה דהאי גברא] שקל גלימיה ההוא דיתיב גביה ורהט לברא וכן עבד לכולהו עד דנפקי כולהו ואכלא איהו לסעודתא

There was a young woman who would take bread out to the poor people in a pitcher so the people of Sodom would not see it. The matter was revealed, and they smeared her with honey and positioned her on the wall of the city, and the hornets came and consumed her. And that is the meaning of that which is written: "And the Lord said: Because the cry of Sodom and Gomorrah is great [rabba]" (Genesis 18:20). And Rav Yehuda says that Rav says: Rabba is an allusion to the matter of the young woman [riva] who was killed for her act of kindness. It is due to that sin that the fate of the people of Sodom was sealed.

הויא <u>ההיא רביתא</u> דהות קא מפקא ריפתא לעניא בחצבא איגלאי מלתא שפיוה דובשא ואוקמוה על איגר שורא אתא זיבורי ואכלוה והיינו דכתיב (בראשית יח כ) ויאמר ה' זעקת סדום ועמורה כי רבה ואמר רב יהודה אמר רב על

3. Bereshit Rabbah 49:21 (Theodor/Albeck ed. Compare Vilna ed 49:6)

Rabbi Levi said, Even if I wanted to keep silent, the judgment in the case of the young girl would not permit me to keep silent.

There was an incident concerning two young girls who went down to fill pitchers with water from the spring. The one said to her friend, "Why is your face so sickly?" The other said to her, "Our food is all gone and we are near death." What did the first one do? She filled her pitcher with flour and switched them, each taking what was in the hand of the other.

When they (the people of Sodom) became aware of this, they took her and burned her.

The Holy Blessed One said, "The judgment in the case

אמר ר' לוי אפילו אני מבקש לשתוק דינה שלנערה אינו מניח אותי לשתוק מעשה בשתי נערות שירדו למלאות מים מן העין אמרה אחת לחברתה למה פניך חולניות אמרה לה כלו מזונותינו וכבר אנו למות מה עשת, מילאת את הכד קמח והחליפתו נטלה זו מה שביד זו וזו מה שביד זו סיון שהרגישו בה נטלוה ושרפוה אמר הקב"ה דינה שלנערה אינו

Sedom and its discontents: How the rabbis read the wicked city Miriam Gedwiser

of the young girl does not permit me to keep silent."

Thus it is written, If in accordance with her outcry... (Genesis 18:21) It does not say "If in accordance with their outcry", but rather "if in accordance with her outcry" - the young girl's.

מניח אותי לשתוק הה"ד הַכְּצְעֲקָתָהּ הכצעקתם אינו אומר אלא הכצעקתה שלנערה

4. Bereshit Rabbah 50:1 (Theodor/Albeck ed.)

"And Lot was sitting at the gate of Sodom" – It is written as "sat." That very day they appointed him a head justice. There were four head judges in Sodom. Kavsheker, Davsheker, Davnechel, Matehdin, and Kalapanerer, and Lot was the arch-leader of them. When he would say what they wanted, they say "gesh hal'ah, go ahead." When he would tell them things they did not want they said "This one fellow came in to sojourn, and he will needs play the judge."

ולוט ישב בשער סדום ישב כת', אותו היום מינוהו ארכי יודיקי.
חמשה ראשי דיינים היו בסדם קוושקר
דבשקר דבנכל מטהדין וקלאפנרר, ולוט
היה ארכיקריטיס שלהם, שבשעה
שהיה אומר להם מה שירצו אומרים לו
גש הלאה סק לעיל, בשעה שהיה אומר
להם דברים שלא ירצו אומרים לו האחד
בא לגו וישפט שפוט.

5. Akedat Yitzchak Genesis Sha'ar 20

And behold, in truth, this was the sin of Sodom and her surroundings, for they did not sin with a mere lustful sin, like cities that have good rules and laws that they do not follow, and it was also not enough for [Sodom et al] that they be a city wide open, without a wall of any proper rule or norm, but their beginning was already lost with the purpose of destruction, until they established for themselves evil and disgusting things as [ostensibly] good and just rules and laws, and they affixed them with nails with fines and punishments, that they would never violate them. And the principle towards which they directed all their energy was to guard their money, which is why they chose the characteristic of "mine is mine and yours is yours," ... not as a character trait but rather as a rule and norm that one who benefits his fellow, even if he

והנה באמת זה היה חטאת סדום ובנותיה כי הנה הם לא חטאו בחטא התאוה לבד כערים אשר יש להם חוקים ומצות טובים ועושים אינם אותם גם לא היה די להם בשהיו עיר פרוצה אין חומה משום דת ונמוס ישר אבל כבר נפסדה התחלתם בתכלית ההפסד עד אשר הקימו להם דברים רעים ומגונים לחוקים ומשפטים טובים וישרים וקבעו בהם מסמרים בקנסות ועונשים שלא יעברו מהם לעולם והעקר אשר שמו כל מגמתם הוא לשמור ממונם בתכלית השמירה ולזה בחרו באותה מדה של שלי שלי ושלך שלך באותו בינונית שאמר שהיא מדת סדום לא בתורת מדה אלא בתורת דת ונמוס אחת דתו להמית המהנה לזולתו

Sedom and its discontents: How the rabbis read the wicked city Miriam Gedwiser

does not thereby lose anything, is liable for death, and therefore our sages said "we compel regarding the rule/characteristic of Sodom."

And setting this down as a norm inevitably led them to the extreme of all forms of evil and vice. Know, for our pure Torah cautions in the extreme that we should give each other benefit from our money and bodies, with the giving of charity, and providing for released slaves, and lending, and the rest of the gifts, and helping with unloading and loading [animals of others] or returning lost objects or in anything that his fellow requires, that he extend his hand to him, until it already places an element of partnership with all of our dealings with our friends and neighbors and all out people, and even so a small minority in every generation obeys and pays heed to uphold the force of these commands, and more than them many are as deaf, blocking their ears, who refuse to give of theirs a big or small thing, and a great many who wish to follow the characteristic of "mine and yours are mine" and seek out various plots to take the money of their fellows, which is more precious to them than their own. All the more so, if the normative basis was that every one should hold on to what is his, and not benefit others, then one would find a permissive strip for all sorts of evil, and it would be mild in his eyes to rob people, as one who does a mitzvah.

אפילו בזה נהנה וזה אינו חסר כי על כן אמרו חכמינו כופין אותו על מדת סדום (ב"ב י"ב ב).

וההנחה הזאת בתורת נמוס תחייב אותם לצאת אל הקצה האחרון בכל דרכי הרשע והחמס. תדע כי תורתנו התמימה הפליגה להזהיר במאד מאד על היותנו מהנים מממונותינו ומגופותינו זה לזה בנתינת הצדקה וההענקה וההלואות ויתר המתנות והעזר בפריקה וטעינה או בהשבת אבדה ובכל דבר שיצטרך אל חבירו שמטה ידו עמו עד שכבר תשים צד שתוף בכל אשר לנו עם חבירנו ושכנינו וכל אנשי שלומינו ועם כל זה מעט מזער אשר היו בכל דור ודור אשר ישמעו וישיתו לב לקיים את תוקף הצוויים ההם ויותר מהמה כמה רובי כמו פתן חרש יאטמו אזנם הממאנים לתת מאשר להם דבר גדול וקטן ורוב רבי רבבות אשר יכספו להיות על מדת שלי ושלך שלי ויבקשו להם כמה תחבולות ועלילות לקחת כל ממון חבריהם החביב עליהם מאשר להם. ומה גם עתה אם תהיה ההנחה הדתית שיחזיק כל אחד בשלו ושלא יהנה לזולתו כי אז תמצא התר רצועה לכל דבר פשע ויקל בענינו לעמוד ללסטם את הבריות כעושה מצוה.